

แนวปฏิบัติทางการบัญชี สำหรับการตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินและ หนี้สินทางการเงิน

Dr. Suphamit Techamontrikul

30 November 2015

การตัดรายการ

DERECOGNITION

การตัดรายการออกจากบัญชี

- การตัดรายการออกจากบัญชี ระบุว่า:
 - การโอนสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินที่ได้เคยบันทึกในบัญชีออกจากรบแสดงฐานะการเงินของกิจการ
 - ตรงข้ามกับการรับรู้
 - รายการส่วนใหญ่มีประเด็นที่เหมาะสมสำหรับการตัดรายการออกจากบัญชีชัดเจน
 - แต่บางรายการยังไม่ชัดเจน
 - ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของที่มีนัยสำคัญทั้งหมดถูกโอน ณ จุดขาย

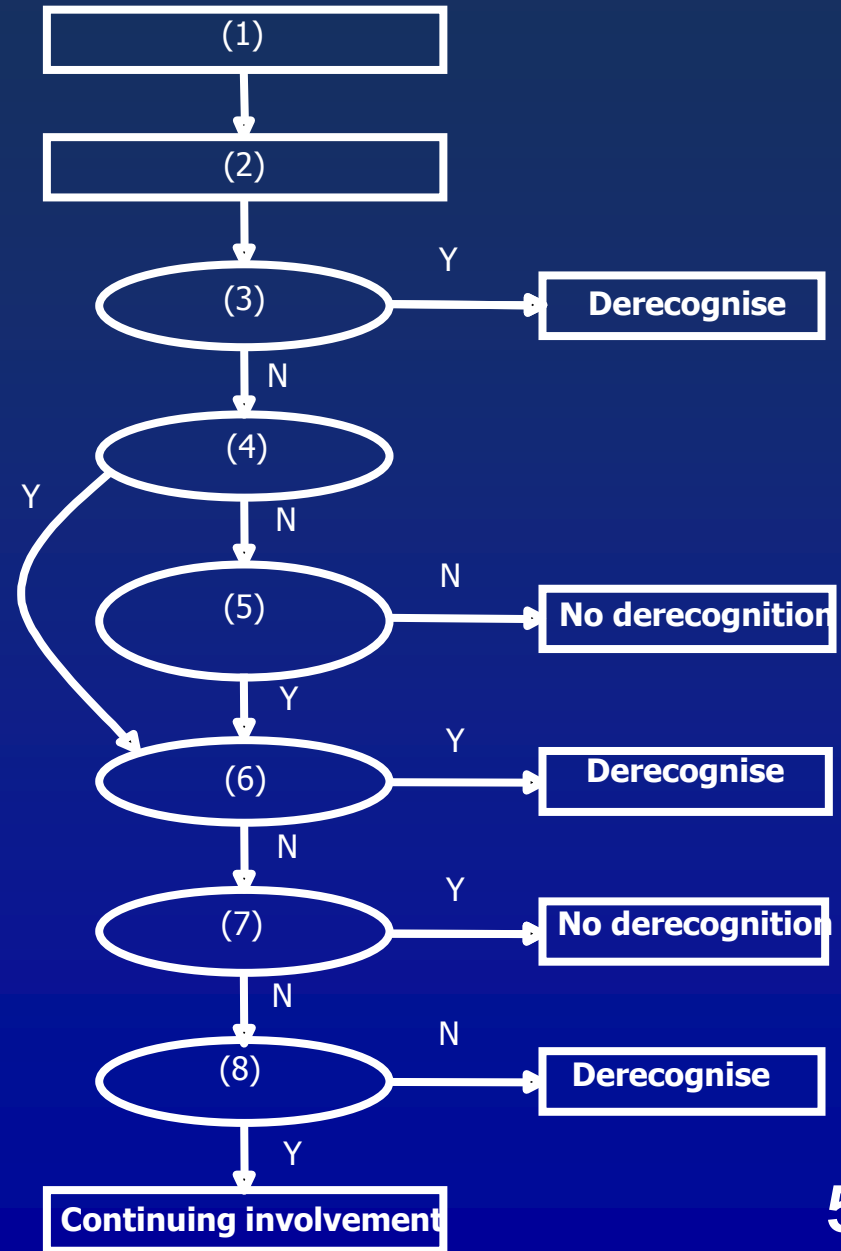
ภาพรวมการตัดรายการออกจากบัญชี

สถานการณ์ (situation)	การปฏิบัติทางบัญชี (Accounting treatment)
ความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญทั้งหมดได้มีการโอนไป	ตัดรายการสินทรัพย์เก่า
ความเสี่ยงที่ยังคงอยู่และที่โอนไปมีนัยสำคัญทั้งคู่	
	ยังคงมีการควบคุม
ยังคงความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของที่มีนัยสำคัญทั้งหมด	รับรู้สินทรัพย์เก่าต่อไป

แผนภูมิการตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงิน

- 1) Consolidate all subsidiaries
- 2) All or part of an asset?
- 3) Has right to cash expired?
- 4) Transfer of right to collect cash?
- 5) Pass-through conditions met?
- 6) Substantially all risks/rewards transferred?
- 7) Substantially all risks/rewards retained?
- 8) Control retained?

ขั้นตอนที่ 1 - รวมทุกบริษัทย่อย

- **รวมทุกบริษัทย่อย (รวมทั้งกิจการเฉพาะกิจ (SPEs))**
 - รวมกิจการและกิจการเฉพาะกิจ(SPE) หากอยู่ในการควบคุม
- **ตัวอย่างการควบคุม SPE:**
 - กิจกรรม SPE ที่ดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางธุรกิจเฉพาะที่จำเป็นต่อกิจการที่สร้าง SPE
 - กิจการที่สร้าง SPE มีอำนาจการตัดสินใจ(แม้ว่า SPE ดำเนินการแบบ auto pilot
 - สิทธิในการได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานส่วนใหญ่ของ SPE
 - ส่วนใหญ่ของความเสียหายที่เหลืออยู่หรือความเสียหายในลักษณะการเป็นเจ้าของกิจการ

ขั้นตอนที่ 2 – ทั้งหมดหรือบางส่วน?

- ประเมินตามหลักการในแผนภูมิสำหรับบางส่วนหรือทั้งหมดของสินทรัพย์(หรือบางส่วนของกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน)
- ใช้สำหรับสินทรัพย์เดิมทั้งหมดที่เข้าเงื่อนไขการโอน ยกเว้นที่เป็นการโอนเกี่ยวกับ
 - กระแสเงินสดที่ระบุได้แน่นอน
 - สัดส่วนในกระแสเงินสดที่เท่ากัน (สัดส่วนของกระแสเงินสดจากเงินต้นและกระแสเงินสดจากดอกเบี้ยทั้งหมด)
 - สัดส่วนของกระแสเงินสดทั้งหมดที่ระบุได้แน่นอน

ขั้นตอนที่ 3 – สิทธิที่จะได้รับกระแสเงินสด หมดไป

- สิทธิตามสัญญาที่จะได้รับกระแสเงินสดจากสินทรัพย์
ได้หมดไปหรือไม่?

- ☑ ถ้าหมด – ตัดรายการสินทรัพย์ออกจากบัญชี
 - ตัวอย่างเช่น Option หมดอายุ
- ☑ ถ้าไม่หมด ข้ามไปขั้นตอนที่ 4

ขั้นตอนที่ 4—โอนสิทธิในการรับกระแสเงินสด

- กิจการได้โอนสิทธิตามสัญญาในการรับกระแสเงินสดจากสินทรัพย์ทางการเงินนั้นหรือไม่ ?
 - ☑ ถ้าใช่ – ไปขั้นตอนที่ 6
 - ตัวอย่างเช่น การขายสินทรัพย์
 - ☑ ถ้าไม่ใช่ - ไปขั้นตอนที่ 5
 - ตัวอย่างเช่น การแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์

ขั้นตอนที่ 5 - Pass-through?

- กิจการมีภาระผูกพันตามสัญญาที่จะจ่ายกระแสเงินสดจากสินทรัพย์ตามข้อกำหนด 3 ข้อนี้ หรือไม่?
 - ไม่มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินให้กับผู้รับคนสุดท้ายนอกจากรจำนวนเงินเท่าที่เก็บได้จากสินทรัพย์เดิมนั้น
 - ไม่สามารถขายสินทรัพย์เดิมหรือวางสินทรัพย์เดิมเป็นหลักประกัน
 - ต้องส่งมอบกระแสเงินสดทั้งหมดโดยไม่ล่าช้า
- ☑ ถ้าใช่ – ไปขั้นตอนที่ 6
 - Example: Non-recourse sale.**
- ☑ ถ้าไม่ใช่ - ยังคงรับรู้เป็นสินทรัพย์ต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 – ความเสี่ยง/ผลตอบแทน ได้โอนไปแล้วหรือไม่?

▪ กิจการได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความ เป็นเจ้าของที่มีสาระสำคัญทั้งหมดหรือไม่?

- ถ้าโอน – ตัดรายการสินทรัพย์ออกจากบัญชี
- ถ้าไม่โอน – ไปขั้นตอนที่ 7

▪ ตัวอย่าง

- การขายสินทรัพย์ทางการเงินโดยไม่มีเงื่อนไข
- การขายสินทรัพย์ทางการเงินพร้อมกับสิทธิในการซื้อคืนที่มูลค่า
ยุติธรรม
- สิทธิในการปฏิเสธครั้งแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม
- การขายสินทรัพย์ทางการเงินพร้อมกับสิทธิที่จะซื้อหรือจะขายซึ่งมี
ฐานะขาดทุนอย่างมาก มีความเป็นไปได้ยากที่จะใช้สิทธิ

ขั้นตอนที่ 7 – ยังคงมีความเสี่ยง/ ผลตอบแทน?

- กิจการยังคงความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของที่มีสาระสำคัญทั้งหมดหรือไม่?

ถ้ามี – ยังคงรับรู้เป็นสินทรัพย์ต่อไป

ถ้าไม่มี – ไปขั้นตอนที่ 8

- ตัวอย่าง :

- รายการขายและซื้อกลับคืน

- สัญญาการให้ยืมหลักทรัพย์

- การขายสินทรัพย์ทางการเงินพร้อมกับธุรกรรมการแลกเปลี่ยน
ผลตอบแทนรวม

- การขายลูกหนี้ระยะสั้นซึ่งกิจการประกันการชดเชยให้กับผู้รับโอนใน
กรณีที่อาจมีขาดทุนจากการให้สินเชื่อเกิดขึ้น

การประเมินความเสี่ยงและผลตอบแทน

- การโอนความเสี่ยงและผลตอบแทน จะมีการประเมินโดยการเปรียบเทียบความเสี่ยงของกิจการทั้งก่อนและหลังการโอน ด้วยการผันแปรของจำนวนและช่วงเวลาของกระแสเงินสดสุทธิของสินทรัพย์ที่โอน (บนหลักการพื้นฐานของมูลค่าปัจจุบัน)
- บ่อยครั้งที่รายการที่เกิดขึ้นจะมีความชัดเจนและไม่มี ความจำเป็นที่ต้องทำการคำนวณแต่อย่างใด ในบางกรณีจะมีความจำเป็นที่จะคำนวณและเปรียบเทียบ

ขั้นตอนที่ 8 – ยังคงมีการควบคุม ?

- ถ้ากิจการไม่ได้โอนหรือไม่ได้คงความเสี่ยงและผลตอบแทนของเจ้าของที่มีนัยสำคัญทั้งหมดต้องพิจารณาว่ากิจการยังคงมีอำนาจควบคุม
- กิจการยังคงอำนาจควบคุมในสินทรัพย์หรือไม่?
 - ☑ ถ้าใช่ – ยังคงรับรู้สินทรัพย์ต่อไปตราบเท่าที่กิจการยังมีความเกี่ยวข้องต่อเนื่อง
 - ☑ ถ้าไม่ใช่ – ตัดรายการออกจากบัญชี

ขั้นตอนที่ 8 (ต่อ)

- **การควบคุม หมายถึง**
 - สามารถใช้สิทธิในการขายสินทรัพย์ให้กับบุคคลที่สามได้โดยฝ่ายเดียวและโดยไม่มีกำหนดข้อจำกัด
- **ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของที่มีนัยสำคัญทั้งหมด มีการโอนไป หมายถึง**
 - ผู้โอนไม่สามารถถูกบังคับเพื่อให้ซื้อกลับคืน
 - ถ้าผู้รับโอนถูกกำหนดให้คืนสินทรัพย์แก่ผู้โอนโดยสินทรัพย์แบบเดียวกันมีการซื้อขายในตลาด การตัดรายการสินทรัพย์อาจเกิดขึ้นได้

ความเกี่ยวข้องต่อเนื่อง (Continuing involvement)

- ถ้ากิจการยังคงมีการควบคุม กิจการต้องบันทึกรายการสินทรัพย์ทางการเงินนั้นต่อไปตามขอบเขตของความเกี่ยวข้องต่อเนื่องในสินทรัพย์ทางการเงิน
 - จำนวนที่คำนวณและมูลค่าตามบัญชีที่ต่ำกว่า

การตัดรายการสินทรัพย์ออกจากบัญชี

- **ถ้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการตัดรายการออกจากบัญชี**
 - รับรู้รายการสินทรัพย์ทางการเงินนั้นต่อไป (หรือบางกลุ่ม)
 - รับรู้หนี้สินทางการเงินสำหรับสิ่งตอบแทนที่ได้รับ.
 - ในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไปกิจการต้องรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสินทรัพย์ที่โอน และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากหนี้สินทางการเงิน
 - ถ้าสินทรัพย์ที่โอนยังคงถูกรับรู้ต่อไป สินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องไม่สามารถนำมาหักกลบลบกัน

การตัดรายการสินทรัพย์ออกจากบัญชี

- ถ้าผู้โอนให้หลักประกันที่ไม่ใช่เงินสด (เช่น ตราสารหนี้หรือ ตราสารทุน) ให้กับผู้โอน
 - ต้องบันทึกหลักประกันเป็นสินทรัพย์ แยกต่างหากจากสินทรัพย์อื่น
 - ผู้รับโอนไม่ต้องรับรู้หลักประกันเป็นสินทรัพย์
 - ถ้าผู้รับโอนขายหลักประกัน ผู้รับโอนต้องรับรู้หนี้สินจากภาระผูกพันที่ต้องส่งคืนหลักประกัน
 - ถ้าผู้โอนไม่ปฏิบัติตามสัญญา ผู้โอนต้องตัดรายการหลักประกันนั้นออกจากบัญชี และผู้รับโอนต้องรับรู้รายการหลักประกันเป็นสินทรัพย์

การตัดรายการหนี้สินทางการเงิน

- ต้องตัดรายการหนี้สินทางการเงินเมื่อหนี้สินทางการเงินนั้น
สิ้นสุดลง เมื่อภาระผูกพันที่ระบุในสัญญาได้สิ้นสุด ยกเลิก หรือ
ครบกำหนด
- หนี้สินสิ้นสุดลงเกิดจาก:
 - ลูกหนี้จ่ายชำระหนี้สินคืนแก่เจ้าหนี้ หรือ
 - ลูกหนี้หลุดพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายสำหรับ
หนี้สินนั้น

Example

Determining the part of a financial asset subject to transfer

Entity X, the transferor, transfers the right to the first CU90 of cash flows that are derived from a debt instrument, the fair value of the asset is CU100 on the date of transfer.

The transferor cannot apply the derecognition model to part of the asset because the transferor has neither transferred specifically identifiable cash flows nor a fully proportionate share of all or part of the cash flows, The transferor would apply the derecognition model to the asset in its entirety. The transferor effectively agrees to absorb the first CU 10 of losses from the transferred asset.

It should be noted, however, that if the transferor had transferred a 90 per cent pro rata share of all cash flows from the asset, then the derecognition model could be applied to the part of the asset that has been transferred, i.e. 90 per cent. in that case, the transferor and the transferee would have agreed to participate in a fully proportionate share of losses.

Pass-through arrangements with credit enhancement

Entity B enter into an arrangement with Entity C under which where Entity C pays Entity B CU0.9 million in return for receiving cash flows on CU1.0 million of assets when expected losses on the assets are 10 per cent of all cash flows (interest and principal). Entity B retains the contractual rights to receive the cash flows from the assets but assumes an obligation to pay cash flows from the asset to Entity C. The maximum cash flows that Entity C can receive under the arrangement are interest and principal on a notional of CU0.9 million. If actual credit losses are lower than expected((say, only 5 per cent), Entity B will pay Entity C interest and principal on CU0.9 million and retain interest and principal on CU0.05 million.

Entity B will apply the derecognition model to the full CU1.0 million of assets. Entity B will pass the pass-through tests, assuming all other conditions are met, because Entity B will pass interest and principal on a notional up to CU0.9 million of the cash flows to Entity C.

However, if the form of the transaction were different, in that Entity C pays Entity B CU1.0 million for the assets and purchases a financial guarantee contract from Entity B for CU0.1 million, then the pass-through tests would not be met because Entity B will pay the eventual recipient, Entity C, even when it does not collect the equivalent amount from the original assets.

Interaction of pass-through tests and risk and reward tests

Entity A originates a portfolio of five-year interest-bearing loans of CU10,000, Entity A enters into an agreement with Entity C whereby, in exchange for a cash payment of CU9,000. Entity A agrees to pay to Entity C the first CU9,000 (plus interest) of cash collected from the loan portfolio. Entity A retains rights to the last CU1,000 (plus interest), i.e. it retains a subordinated residual interest. If Entity A collects, say, only CU8,000 of its loans of CU10,000 because some debtors default, Entity A would pass on the Entity C all of the CU8,000 collected and Entity A keeps nothing. If Entity A collects CU9,500, it passes CU9,000 to Entity C and retains CU500. Expected losses are CU500.

Even though all cash flows that derive from the portfolio of assets are passed onto Entity C up to a maximum of CU9,000, Entity A has not transferred substantially all risk and rewards of ownership because of the subordinated retained interest. The residual interest absorbs the likely variability in net cash flows, i.e. the expected losses.

Determining the extent of risk and reward transferred

Entity A has a portfolio of similar prepayable fixed rate loans with a remaining maturity of two years, a coupon and effective interest rate of 10%. The principal and amortised cost is CU10,000.

On 1/1/X0 Entity A transfers the loans for cash consideration of CU9.115 to Entity B, an entity not consolidated in Entity A's consolidated financial statement. In order to acquire the loans, Entity B issues a senior note, linked to the performance of the transferred assets, to third parties where the holders of the notes obtain the right to CU9,000 of any collections of principal plus interest thereon at 9.5 per cent. Entity A agrees to retain rights to CU 1,000 of any collections of principal plus interest thereon at 10 per cent, plus the excess spread of 0.5 per cent on the remaining CU9,000 of principal. Collections from prepayments are allocated between the transferor and the transferee proportionately in the ratio of 1:9, but any defaults are deducted from Entity A's retained interest of CU1,000 until that interest is exhausted. Entity A's retained interest is therefore subordinate to the senior notes because it suffers the loss of any defaults on the transferred assets prior to the holders of the senior notes.

Interest is due on the transferred assets annually on the anniversary of the dated of transfer.

Determining the extent of risk and reward transferred

In order to determine the extent to which Entity A has retained the risk and rewards of the transferred assets, Entity A considers a number of scenarios where amounts and timings of cash flows on the transferred assets vary and assigns a probability for each scenario occurring in the future. For illustration purposed, only four scenarios are included below although, in practice, a larger number of scenarios is likely to be required. A risk-free rate of 8.5% is used to determine net present values. All amounts are denominated in CU.

Scenario		Total	Senior note holders	Retained by Entity A
1. All loans prepay immediately with no default. Probability is 20%	1/1/X0- Undiscounted	10,000	9,000	1,000
	<i>Total net present value</i>	<i>10,000</i>	<i>9,000</i>	<i>1,000</i>
2. All loans prepay in one year with no defaults. Probability is 20%	1/1/X0- Undiscounted	-	-	-
	1/1/X1 Undiscounted	11,000	9,855(9.5% x9,000)+ 9,000	1,145(0.5% x9,000)+(10% x1,000)+ 1,000
	<i>Total net present value</i>	<i>10,138</i>	<i>9,083</i>	<i>1,055</i>

Scenario

Total

Senior note holders

Retained by Entity A

3. All loans run to their contractual maturity of 1/1/X2 with no defaults. Probability is 30%	1/1/X0- Undiscounted	-	-	-
	1/1/X1- Undiscounted	1,000	855(9.5% x9,000)	145(0.5% x9,000)+(10% x1,000)
	1/1/X2- Undiscounted	11,000	9,855	1,145
	<i>Total net present value</i>	<i>10,265</i>	<i>9,159</i>	<i>1,106</i>
4. All loans defaults at 1/1/X1 and due to immediate foreclosure and sale of the collateral, a total of CU10,741 is recovered. Probability is 20%	1/1/X0- Undiscounted	-	-	-
	1/1/X1 Undiscounted	10,741	9,855	886 Proceeds from sale of collateral less amount paid to senior note holders
	<i>Total net present value</i>	<i>9,900</i>	<i>9,083</i>	<i>817</i>

The net present values for each scenario are multiplied by the probability of each scenario to determine a probability weighted present value. The variance before and after the transfer is determined using the profitability weighted present values.

Continuing involvement : guarantee over first default losses

Transferor X transfers an asset to Transferee Y. The carrying amount at the date of transfer is CU 100, which is also the asset's fair value at that date. Transferee Y pays CU 105. Transferor X provides a guarantee to Transferee Y to pay for the first default losses up to a value of CU 8. The fair value of the guarantee at the date of transfer is CU 5. Expected future losses on the portfolio are CU 12, Transferor X considers that substantially all the risks and rewards of ownership have neither been transferred, nor retained. Transferee Y does not have the practical ability to sell the assets, ie. Transferor X controls the asset.

Transferor X determines its continuing involvement as the extent to which it continues to be exposed to the changes in the value of the transferred asset, ie. The lower of:

- (i) The carrying amount of the asset (CU100); and
- (ii) The maximum amount of the consideration received in the transfer that Transferor X could be required to repay ('the guarantee amount') (CU8).

Transferor X recognize its continuing involvement at CU8, and derecognizes the part of the asset transferred, i.e. CU92. The associated liability initial fair initially measured at CU13, being the guarantee amount (CU8) plus the fair value of the guarantee (CU5). Subsequently, the fair value of the guarantee is recognized in profit or loss on a time proportion basis.

The following entries would be recorded at the date of transfer.

Dr	Cash		105	
		Cr Financial asset		92
		Cr Financial liability		13

To record the transfer of the asset and recognition of the liability associated with the guarantee.

If, at the end of the guarantee period, no amount have been paid under the guarantee, the following entries will be recorded.

Dr Financial liability		8*	
	Cr Financial asset		8

To derecognise the continuing involvement in the asset and the liability associated with the guarantee.

If, at the end of the guarantee period ,the full amount of the guarantee is claimed by Transferee Y, the following entries will be recorded.

Dr Financial liability		8	
	Cr Cash		8
Dr Profit or loss		8*	
	Cr Financial asset		8

To record the settlement of the liability associated with the guarantee and derecognition of continuing involvement in the asset.

* The fair value of the guarantee of CU5 will have been fully amortised by the end of the guarantee period

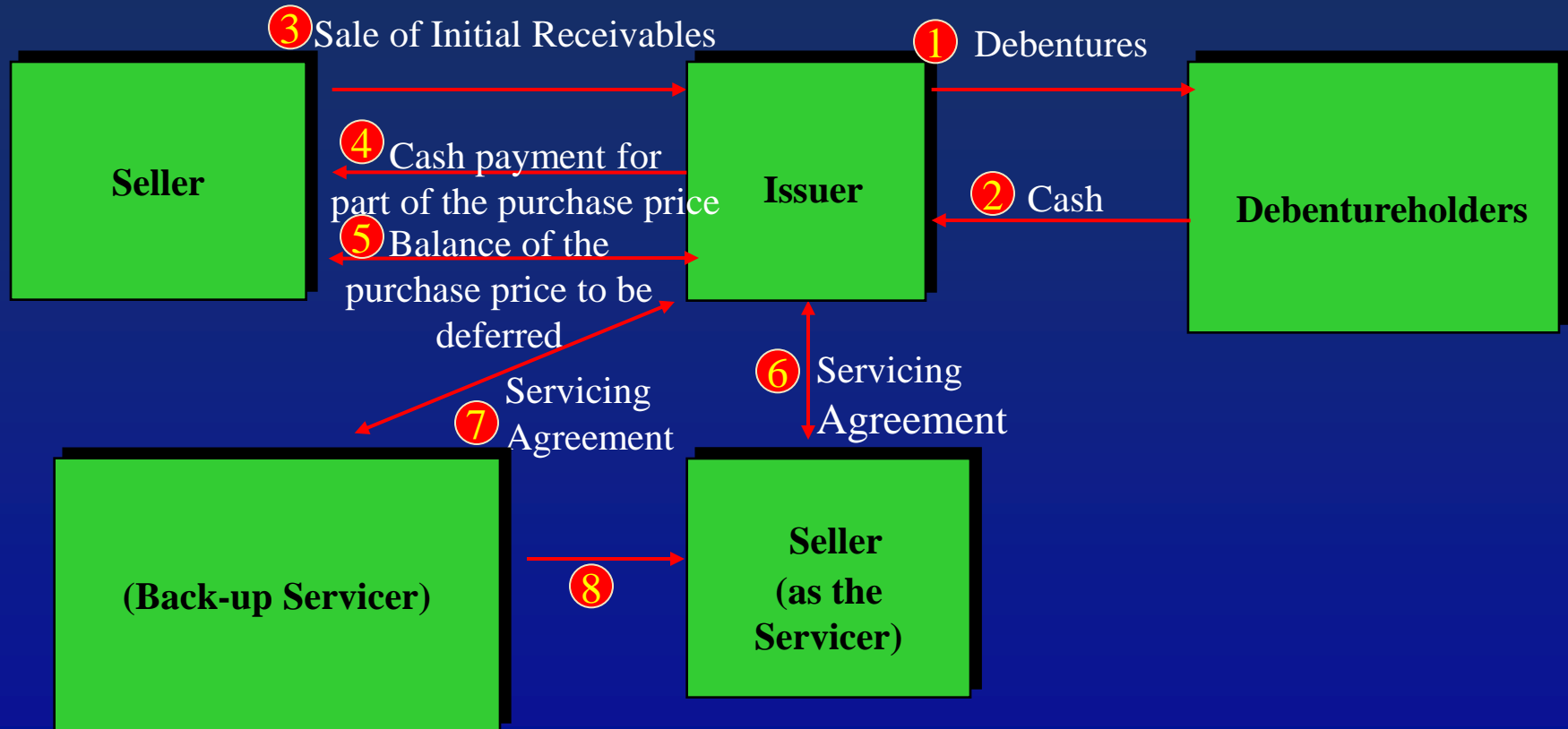
การแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ คือ? (Securitization)

■ Securitization is :-

- The process used to transform generally illiquid assets into more liquid securities, which are then sold to investors.
- The Cash flows generated from the underlying assets are used to pay principal and interest on the securities as well as transaction expenses. The securities are “backed” or “supported” by the assets.
- Types of assets securitized in Asia; Mortgage loans, Trade receivables, hire purchase receivables, credit card receivables, bond portfolios.
- Typical securitization are structured such that the legal ownership of the securitized assets is separated from the originator.

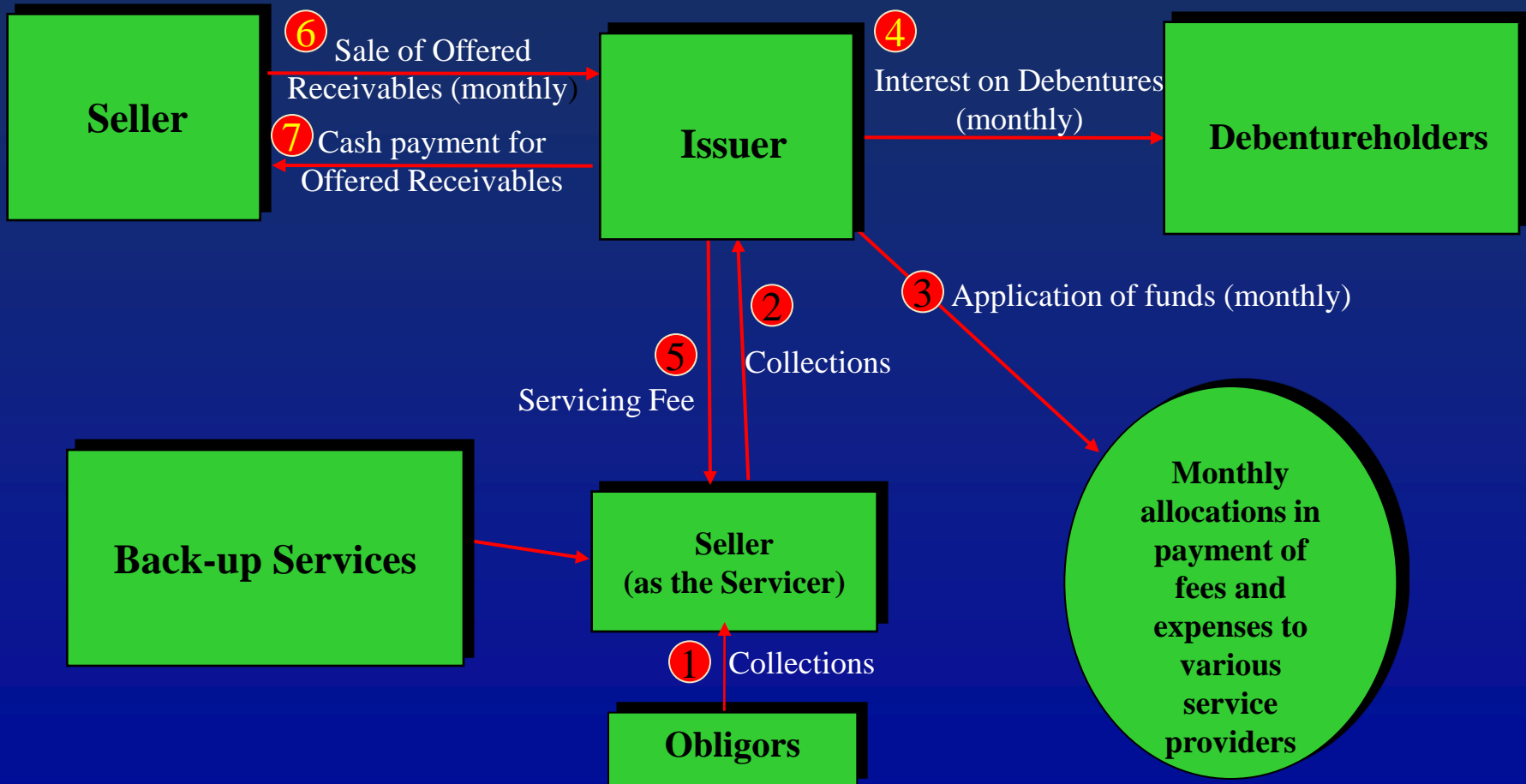

Securitization – Closing Date

Securitization – Revolving Period

Securitization – Amortization Period

